

Helikoptarin og fólkatingsvalið

Vit eru fleiri, sum sjálvi hava kent fyrirum av, at danska sjóverjan hevur ein helikoptara í Føroyum. Hann hevur mangan verið hentur til sjúkrarflutning, postflutning, til flutning av fóðri til fjarskotnar hagapartar og til mang, mangt annað.

Tað er nú púra greitt, at tjóðveldismenn meta dansku sjóverjuna og helikoptaran yvirheva ongan týðning at hava, og onga nýttu gera. Hetta hevur Erlendur Patursson sagt fyrr og hetta váttaði Finnogi Isaksen í útvarpinum

seinasta mánakvøld.

Um nakrar heilt fáar dagar verður fólkatingsval. Velja vit ein tjóðveldismann, fer hesin niður á danating at siga dønnum tað, at danska sjóverjan og helikoptarin onga nýttu gera og ongan týðning hava. Úrslitið verður at vit kanska spæla av við helikoptaran. Skulu vit tað? Kortanei! Vit velja ongan tjóðveldismann!

Á danatingi skal sambandsumboðið í hóslog við teir borgarligu og eisini Mogens Glistrup. Og eitt tað fremsta endamálið hjá Glistrup er at

sleppa ríkiskassanum undan útreiðslum til Føroya. Sjóverjan og helikoptarin eru sjálvandi ein partur av hesum útreiðslum. So ilt er at vita, um ein atkvøða uppá sambandsflokkin, ikki kann verða ein atkvøða fyri, at helikoptarin verður tikin frá okkum. Skulu vit risikera at vit atkvøða fyri tí? Kortanei! Vit velja ikki eitt sambandsumboð.

Vit fara mannsterk á val og greiða atkvøðu fyri javnaðarflokkinum.

veljari á Norðoyggjum

Sambandsyvirtøkur

Í 1931, ella har um leið, legði sambandsflokkin inn á ting punkt 1 í stevnuskrá sambandsflokksins sum løgtingsmál.

Punkt 1 í stevnuskrá sambandsflokksins ljóðaði nakað soleiðis: »Den nuværende statsretslige stilling må bevares u-svækket i kongeriget Danmark«. Tá vóru vit eitt amt í Danmark og alt gott um tað.

Í miðjuni av 1930-unum kom uppskot á ting um at leggja løgtings-skatt á inntøkur omanfyri 500 kr. 5-600 kr. var tá ein miðal-inntøka hjá fiskimanninum. Uppskotið bar eitt sindur á sjálvstýrisleið, men sambandsflokkin stemmaði fyrri uppskotinum. Also var sambandið longu tá gliðið á sjálvstýrisleið og gingið frá 1. punktinum í stevnuskránni.

Í 1939 brast kriggið á millum Týskland og England. Tá kriggið var avhæsað, fóru løgtingsmenn til Danmarkar á landsins besta og komu aftur við einum uppskoti, sum gav Føroyum eitt sindur av sjálvstýri ella loysing at stemma um.

Tá kom ræðsla á sjálvstýrisflokkanar. Fólkaflokkin ráddi veljarunum at stemma nei fyri loysing, meðan gamla sjálvstýrið ráddi veljarunum at stemma blankt. Also var litil stíðil í sjálvstýrisflokkinum.

Við fólkaflokkinum vann loysing fleirtal, men tá tingið kom saman, segði fólkaflokkin, at hann kundi einki gera, tí hann var í minniluta. So hendi tað, at Jákup í Jákupsstovu fór yvir í fólkaflokkin, sum so fekk fleirtal. Men fólkaflokkin stakk halan millum beinini og rýmdi av tingi.

Løgtingsval bleiv útskrivað og minkaði fólkaflokkin niður í 8 tingmenn og Jákup í Jákupsstovu kom ikki inn aftur. Eftir hetta gjørdur javnaðarflokkin, sambandsflokkin og sjálvstýrisflokkin í heimastýrislógina.

Heimastýrislógina gevur eitt vittingangandi sjálvstýri og sambandsflokkin kikaði allar yvirtøkurnar, sum fylgdu við heimastýrislógini. Ja, man kann siga, at sambandsflokkin er ein vittingangandi yvirtøkuflokkur, ja, sambandsflokkin er vist tann einasti sjálv-

stýrisflokkinur í Føroyum. Hinir sjálvstýrisflokkanir heldur ræðast sjálvstýri og eru ófarligir.

So nøkur orð um sambands-missionsmenn í Dimmalætting, sum fara so illa við javnaðarflokkinum og siga javnaðarmenn vera ógudiligar, ókristiligar og anti-kristiligar. Hesir missionsmenn hava fingið litið burtur úr Apostlasøguni í Biblíuni, tí tað vóru apostlarnir saman við góðum monnum — fyltir av heilagum anda — sum lögdu tær fyrstu kristnu meinigheitirnar til rættis og tær bygdu á javnaðarhugsjónina og teir gjørdur tann fyrsta javnaðarbólkin.

Javnaðarflokkinur er tann einasti og sanní flokkur, sum hevur barst fyri teimum, sum liva á skuggasiðuni. Hann hevur stríðið fyri teimum sjúku, gomlu, avlæmnu og øllum teimum, sum á ein ella annan hátt hava verið illa fyri. Hinir flokkarnir hava í so máta einki at rósa sær av. Teir vóru í móti so leingi sum til 1959, tá teir máttu byta í græsið.

Nei, veljið javnaðarflokkin. Tað er tann rætti flokkurin!

S.P.J.

Ein atkvøða til Tjóðveldið:

Óbeinleiðis atkvøða til danskan afturhaldspolitik

Undir heitinum: Javnaðarflokkurin agiterar fyri sambandinum og »holder på det bestående« er grein í 14. september fyri mikudagin.

Í greinini verður eitt litið brot pilkað burtur úr eini oddagrein her í blaðnum. Tá brotið verður tikið burtur úr samhanginum virkar tað sjálvandi miðvisandi og villeiðandi.

Tað, sum vit hava víst á, er, at við tað at almannamáluni, heilsamáluni, undirvisingarmáluni og fleiri onnur mál við framvegis eru felagsmál, so verða broytingar — gjørdar av einum meiriluta á fólkatingi — eisini at umfata Føroyar. T.d. er tað fullkomiliga greitt, at um ein ávisur bólur í donskum politikki, og her hugsi eg um teir borgarligu, fær valdið, so fremja teir broytingar í donsku

sjúkradagpeningaskipanini. Har, sum ein verka-maður í dag fær 80 pst. av galdandi lön undir sjúku, skal hann niður á 70 ella 60 pst. Hetta kemur eisini at raka føroyska útróðarmannin, tæy timaløntu og onnur í Føroyum, sum vanligu koma undir sjúkradagpening, tá hetta er neyðugt. Hetta sama fer at gera seg galdandi viðvíkjandi almannamálunum annars, viðvíkjandi heilsuræktini, undirvisingarekinum og á øðrum økjum við.

Verður eitt sambandsumboð valt á fólkating, so er tað ein beinleiðis stuðul til teir borgarligu, meðan eitt tjóðveldisumboð, við síni uttanveltaðu støðu, er ein óbeinleiðis stuðul til teir borgarligu. Hetta vil siga, at vilja tit stuðla ein borgarligan, høggravendan og asosialan politik í felagsmálum, og tað vil

aftur siga í almannamálum, heilsamálum, skúlumálum o.s.f., so er tað fullkomiliga líka mikið, um tit velja sambandsflokkin ella tjóðveldisflokkin. Munurin er einans hesin: sambandsumboðið fer beinleiðis í leypin hjá teimum borgarligu og Glistrup. Tjóðveldisumboðið fer at lyfta upp undir tann borgarliga leypin hjá Glistrup.

Eitt javnaðarumboð ger hvørki av hesum. Eitt javnaðarumboð verður imóti borgarligum politikki. Eitt javnaðarumboð verður imóti kolasvørtum, høggravendum og asosialum politikki í teimum málum, sum vit hava felags við Danmark. Stuðlið hesum politikki. X við javnaðarflokkin.

Vilhelm Johannesen

Ein háðan móti ríkisfelags-skapinum!

Tann, sum undir ábyrgd tekur lut í politiskum arbeiði, kemur ofta at standa yvir fyri spurningum, sum ein skal taka støðu til og loysa antin einsamallur ella saman við øðrum, tí lívið sjálvt førir við sær, at ein alla tíðina má hugsa og virka.

Aftan fyri alt lóggevuarbeðið eigur ein alla tíðina at minnast til, at tað eru menniskjalagnur, tú hevur við at gera, og tí er tað sera umráðandi at loysnirnar og avgerðirnar kunnu virka so rættvist móttvegis tí einstaka borgaranum og fjøldini allari, sum tað nú einaferð letur seg gera. Um tað skuldi verið, at ein loysn ikki virkar soleiðis sum ætlanin var, so eigur ein ongantíð at vera bangin fyri at fáa rættað eitt mistak.

Lóggevuarbeðið fyri hin einstaka borgaran her á landi fer fram deils á løgtingi og deild á fólkatingi, har Føroya veljarar hava rætt til at kjósa 2 umboð at tala Føroya fólks sak, og tað er ikki líka mikið hvørji umboð tit velja til at bera tykkara áhugamál fram, tí tað er ein royndur lutur, at tað aloftast spyrst nakað skilgott burtur úr har samarbeiði og forstålsir millum partarnar er ein sjálfvylgja.

Javnaðarflokkinur hevur nú í umleið eina fjórðingsöld havt umboð á fólkatingi og soleiðis eisini har verið við til at finna loysnir og lóggeva fyri Føroyar, tí tað er sum kunnugt á so mongum økjum, at danir og føroyingar eru felags um at loysa uppgávurnar, tær uppgávur, sum eg meti

eru best vardar undir felags ábyrgd og felags loysnum.

Hesa ferð verður fólkatingsvalið av sambandsmonnum, fólkaflokksmonnum o.ø. gjørt til eitt val, ið skal sýna styrkisforholdið millum landsstýrisflokkanar og andstöðuna á løgtingi, men mær tykir, at hetta er ein beinleiðis háðan móti ríkisfelagsskapinum og fólkatingsumboðum føroyinga, tí hetta valið snýr seg um tað, at tit veljarar skulu kjósa tæy tvey umboðini, sum tit halda gera mest gagn fyri Føroyar á fólkatingi, og sum ikki lata seg styra av politiskum trongskygni fram um áhugamálini hjá tykkum; havi hetta í huga, tá tit týsdagin fara á val.

Hilmar Bech